

Č.j.: VP/S 64/03-160

V Brně dne 13. června 2003

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže v řízení zahájeném dne 16.4. 2003 na základě žádosti České republiky - Ministerstva financí č.j. 543/20915/2003 ze dne 14.4. 2003 o povolení výjimky ze zákazu veřejné podpory podle § 6 odst. 1 zákona č. 59/2000 Sb., o veřejné podpoře, v platném znění, ve spojení s § 18 odst. 1 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), v platném znění, rozhodl podle § 6 odst. 3 písm. c) zákona č. 59/2000 Sb., o veřejné podpoře, v platném znění, takto:

Výjimka ze zákazu veřejné podpory ve prospěch společnosti (.....) v rámci prominutí daňového penále (.....) podle § 55a zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů,

se nepovoluje.

Odůvodnění:

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže (dále jen „Úřad“) obdržel dne 16.4. 2003 žádost o povolení výjimky (dále jen „žádost“) podle § 6 odst. 1 zákona č. 59/2000 Sb., o veřejné podpoře, v platném znění (dále jen „zákon o veřejné podpoře“), kterou podala Česká republika - Ministerstvo financí.

I. Údaje získané z žádosti o povolení výjimky

- poskytovatelem veřejné podpory je Ministerstvo financí
- kontaktní osobou je Libuše Káňová
- název veřejné podpory je „Poskytnutí daňové úlevy pro společnost (.....)“
- právním základem pro poskytnutí veřejné podpory je ustanovení § 55a zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, v platném znění“

- jako forma poskytnutí veřejné podpory jsou uvedeny daňové úlevy.

II. Podklady pro rozhodnutí

- 1) žádost o povolení výjimky podle § 6 odst. 1 zákona o veřejné podpoře
- 2) rozvaha a výkaz zisků a ztrát k 31.12.2001 (.....)
- 3) informace o podpoře čerpané (.....) ze státního rozpočtu v letech 1998-2001
- 4) specifikace výrobků (.....) podle Smlouvy o založení Evropského společenství uhlí a oceli
- 5) kopie výpisu z obchodního rejstříku, který je součástí spisu ke správnímu řízení č.j. VP/S61/03-160.

III. Vymezení účastníka řízení

Jediným účastníkem řízení o povolení výjimky v souladu s § 3 písm. c) ve spojení s § 6 odst. 1 zákona o veřejné podpoře je Ministerstvo financí.

IV. Charakteristika příjemce podpory

Příjemcem veřejné podpory je společnost (.....). Hlavní výrobní činností je výroba taženého drátu a výroba radiátorů a vytápěcích kotlů. Společnost (.....) provozuje též ocelářskou výrobu.

Z výpisu z obchodního rejstříku ze dne 12.2.2003 byly zjištěny následující údaje:

- (.....)

V. Popis a forma podpory

Společnost (.....) požádala prostřednictvím Finančního ředitelství (.....) Ministerstvo financí o prominutí příslušenství na dani z příjmů právnických osob za zdaňovací období roku 1997, 1998 a 1999 v celkové výši 2 746 040 Kč.

Dle předložených údajů předepsané penále za zdaňovací období roku 1997 činí 1 544 247 Kč, za zdaňovací období roku 1998 činí výše penále 827 150 Kč a za zdaňovací období roku 1999 dosahuje penále částky 374 643 Kč. Doměřená daň byla společností (.....) ve všech případech uhrazena.

Finanční ředitelství (.....) a rovněž Ministerstvo financí navrhuje prominout penále v plné výši. Jako důvod uvádějí zejména řádné plnění daňové povinnosti a význam společnosti z hlediska zaměstnanosti v regionu (.....).

VI. Právní analýza

V § 1 odst. 1 zákona o veřejné podpoře je stanoveno, že tento zákon upravuje postup při posuzování slučitelnosti veřejné podpory se závazky vyplývajícími z Evropské dohody (Sdělení č. 7/1995 Sb., o sjednání Evropské dohody zakládající přidružení mezi Evropskými společenstvími a jejich členskými státy na straně jedné a Českou republikou na straně druhé, dále jen „Evropská dohoda“). Čl. 64 odst. 1 bod (iii) Evropské dohody stanoví, že neslučitelná s řádným působením této dohody, v míře, jíž může být dotčen obchod mezi Českou republikou a Společenstvím, je jakákoliv veřejná podpora, která narušuje soutěž nebo hrozí

jejím narušením v důsledku zvýhodňování některých podnikatelských jednotek nebo výroby určitého zboží.

V § 2 odst. 1 zákona o veřejné podpoře je stanoveno, že veřejná podpora poskytovaná způsobem narušujícím nebo hrozícím narušení soutěže tím, že zvýhodňuje určité podnikání nebo odvětví výroby, v míře, jíž může být dotčen obchod mezi Českou republikou a členskými státy Evropské Unie, je neslučitelná se závazky České republiky vyplývajícími z Evropské dohody a je zakázána.

V § 3 písm. a) zákona o veřejné podpoře je stanoveno, že veřejnou podporou se rozumí jakákoliv forma podpory, včetně programů veřejné podpory nebo výhod zvýhodňujících podnikání nebo odvětví výroby poskytovaná Českou republikou, ministerstvem, jiným správním orgánem, orgánem samosprávy nebo poskytovaná z veřejných prostředků. Podle § 3 písm. b) zákona o veřejné podpoře patří mezi veřejné prostředky také prostředky státního rozpočtu včetně prostředků splatných a neuhrazených.

Podle § 55a zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, v platném znění (dále jen „zákon o správě daní a poplatků“) může Ministerstvo financí ČR rozhodnout o prominutí příslušenství k dani z důvodu odstranění tvrdosti zákona.

V případě prominutí penále má podnikatelský subjekt v důsledku neplacení daně k dispozici volné finanční prostředky, které byl povinen zaplatit organizaci hospodařící s veřejnými prostředky. Veřejnou podporou se obecně rozumí jakékoliv zvýhodnění, které plyne z veřejných prostředků. Dle čl. 24 Oznámení Evropské komise o uplatnění pravidel státní pomoci na podporu v podobě zákonných plateb, které jsou příjmem státního rozpočtu, publikovaného v Official Journal C 384/3, 10.12.1998, nepředstavují veřejnou podporu nástroje, jejichž cílem je optimalizace vymáhání daňových a obdobných dluhů od podnikatelských subjektů. Při neplacení daně podnikatelský subjekt obrazně čerpá od státu půjčku, přičemž úrok, tj. penále činí 36,5 %. Ve srovnání s komerčními půjčkami jsou podmínky značně nevýhodné. Důvodem je skutečnost, že penále v sobě obsahuje sankční část, která je zahrnuta s cílem donutit dlužníka zaplatit dluh co nejdříve. V souladu s ustanovením výše uvedeného Oznámení Evropské komise je tedy za veřejnou podporu považována jen ta část penále, která představuje ekonomickou výhodu pro dlužníka daně a odpovídá hodnotě úroku z prodlení. Zbývající, tj. sankční část není do veřejné podpory zahrnuta. Základem pro stanovení ekvivalentní hodnoty úroku z prodlení, tedy i výše veřejné podpory, je celková výše vyměřeného penále a referenční sazba pro výpočet veřejné podpory u výhodných půjček. V souladu s Oznámením Evropské komise o způsobu stanovení výše referenčních a diskontních sazeb, publikovaným v Official Journal C 273, 9.9.1997, je použita referenční sazba ve výši 10 %.

V případě prominutí penále dle § 55a zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků v platném znění, představuje veřejná podpora částku převyšující rozdíl mezi penále ve výši 36,5 % z dlužné částky a ekonomickým ekvivalentem komerčního úroku, který Úřad vyjadřuje tzv. referenční sazbou, která je pro účely výpočtu veřejné podpory pro oblast odpouštění penále stanovena ve výši 10 % z dlužné částky.

10
Veřejná podpora je ----- x 100 % z celkové výše vyměřeného penále = 27 % z vyměřeného penále
36,5

Prominutí penále do výše 73 % z celkové výše penále nepředstavuje veřejnou podporu. Teprve prominutí penále vyšší než 73 % z celkové výše penále (73 až 100) představuje veřejnou podporu.

Prominutí celého příslušenství na dani z příjmů právnických osob za zdaňovací období roku ve výši 2 746 040 Kč ze strany Ministerstva financí tedy zakládá veřejnou podporu ve výši 27 % z celkové výše penále, což představuje veřejnou podporu v objemu 741.431,- Kč.

Vzhledem k tomu, že v případě navrhované podpory formou prominutí příslušenství k dani pro společnost (.....):

- se jedná o výhodu poskytovanou Českou republikou - Ministerstvem financí, které je poskytovatelem veřejné podpory v souladu s § 3 písm. c) zákona o veřejné podpoře, neboť rozhoduje o poskytnutí veřejné podpory,
- hrozí narušení hospodářské soutěže, neboť poskytnutím veřejné podpory zůstanou příjemci veřejné podpory k dispozici finanční prostředky, které mohou být uvolněny do výroby, což může ve svém důsledku vést k posílení či zvýšení stávajícího podílu na trhu s ocelářskými výrobky,
- tato výhoda zvýhodňuje určité podnikání, neboť při rozhodování o poskytnutí podpory má správní orgán prostor pro uvážení, zda dané žádosti o prominutí příslušenství daně vyhovět či ji zamítnout, tím může dojít ke zvýhodnění subjektů, v jejichž případě je žádosti vyhověno, vůči těm, kterým je žádost zamítnuta; v posuzovaném případě správní orgán, tj. Ministerstvo financí navrhuje žádosti společnosti (.....) vyhovět,
- poskytnutím výhody může být dotčen obchod mezi Českou republikou a členskými státy Evropské unie, jelikož výroba příjemce veřejné podpory konkuruje produkci z členských států Evropské unie (k tomuto závěru dospěla Evropská komise rovněž ve svém rozhodnutí č. 2002/14/EC ze dne 12.7. 2000 týkajícím se veřejné podpory poskytnuté Francií společností Scott Paper SA Kimberly-Clark),

jedná se o veřejnou podporu podle § 2 odst. 1 zákona o veřejné podpoře, která je obecně zakázaná, pokud zákon o veřejné podpoře nestanoví jinak nebo nebude povolena výjimka.

Při posuzování slučitelnosti veřejné podpory se závazky vyplývajícími z Evropské dohody je třeba postupovat v souladu s příslušným předpisem ES, a to Multisektorálním rámcem pro regionální podporu velkých investičních projektů, veřejnou podporu na záchranu a restrukturalizaci a útlum v ocelářském průmyslu, publikovaným v Official Journal C 70, 19.3.2002 (dále jen „Rámec“).

Příloha B Rámce (dále jen „Příloha“) vymezuje výrobky, které spadají do ocelářského průmyslu. Ocelářským průmyslem se podle Přílohy rozumí průmysl, který zpracovává železnou rudu, s výjimkou pyritu, houbovitě železo nebo ocel, železný šrot a manganovou rudu na výrobu následujících výrobků:

a) surové železo a feroslitiny, a to surové železo pro ocelářský průmysl, slévárenské a ostatní surové železo, zrcadlovina a vysokouhlíkový feromangan

b) surové výrobky a polotovary ze železa, obyčejné nebo speciální oceli včetně výrobků pro opětovné použití a převálcování, a to tekutá ocel litá anebo nelitá do ingotů, včetně ingotů na kování, polotovary, konkrétně sochory, bloky, ploštiny, předvalky a polotovary pro pocínování, široké svitky válcované za tepla kromě svitků klasifikovaných jako finální výrobky

c) za tepla válcované finální výrobky ze železa, obyčejné nebo speciální ocele, a to kolejnice, pražce, loďařské desky, samostatné desky, stropní nosníky, hrubé profily 80 mm a více, štetovnice, tyče a profily pod 80 mm a plocháče pod 150 mm, drát, kruhové a čtvercové produkty pro roury, za tepla válcované pruhy a pásy, včetně pásů pro roury, za tepla

válcované plechy do síly 3 mm, tabule a plechy v síle 3 mm a více, univerzální tabule v síle 150 mm a více

d) finální výrobky ze železa, obyčejné a speciální ocele, a to pocínované plechy, bílé plechy cínověolověné, černé plechy, pozinkované plechy a ostatní povlakované plechy, za studena válcované plechy pod 3 mm síly, elektroplechy, pásy na pocínování, za studena válcované plechy a ve svitcích a pásech, síly 3 mm a více, bezešvé trubky, roury a duté profily, svařované železné a ocelové trubky a roury, jejichž vnější průměr přesahuje 406,4 mm

V případě společnosti (.....) je ocelářská výroba reprezentovaná následujícími produkty:

Název výrobku	Objem tržeb v tis. Kč	Podíl na tržbách (.....) v %
Plochá ocel	64 068	5,99
Kruhová ocel	11 182	1,04
Čtvercová ocel	30 013	2,80
Úhelníky	39 909	3,73
T-ocel	17 595	1,64
Ingoty nelegované	8 479	0,79
Ingoty z legované oceli	74 389	6,95

Ačkoli podíl ocelářské výroby společnosti (.....) na celkové výrobě z hlediska výše tržeb není výrazný, je třeba vycházet z toho, zda existuje propojení mezi touto činností a danou podporou. V rozhodnutí Komise č. 1999/720/EC ze dne 8.7.1999 ve věci podpory poskytnuté Německem společnosti Gröditzer Stahlwerke GmbH a její dceřiné společnosti Walzwerk Burg GmbH je konstatováno, že v případě, kdy podnik provozuje mimo ocelářskou výrobu další výrobní činnosti, a čerpá provozní podporu, u níž neexistuje přímá vazba ve vztahu k financované činnosti, tj. neexistuje oddělené účetnictví nebo účty, které by takové rozlišení umožňovaly, musí být tato podpora posuzována podle pravidel pro státní pomoc v ocelářském průmyslu. Ocelářská výroba přitom představovala v daném případě pouze 7 % celkové výroby. V případě podpory formou prominutí penále společnosti (.....) se jedná o srovnatelný případ, společnost (.....) tedy musí být nahlížena jako společnost spadající do ocelářského průmyslu.

V § 4 odst. 1 písm. a) zákona o veřejné podpoře je uvedeno, že zákaz podle § 2 odst. 1 zákona o veřejné podpoře se nevztahuje na veřejnou podporu malého rozsahu poskytnutou příjemci v třiletém období počínajícím dnem, kdy bylo poskytování veřejné podpory zahájeno, celkově nepřesahující částku v Kč odpovídající 100 000 EUR v přepočtu kurzem devizového trhu vyhlášeným Českou národní bankou platným ke dni prvního poskytnutí dané veřejné podpory nezahrnující podporu při vývozu; tato výjimka neplatí pro veřejnou podporu poskytovanou uhelnému a ocelářskému průmyslu, dopravě a průmyslu stavby lodí.

Jelikož společnost (.....) s ohledem na předmět činnosti a předložené vymezení výrobků dle smlouvy ESUO spadá do ocelářského sektoru, nevztahuje se na ni výjimka vymezená v § 4 odst. 1 písm. a) zákona o veřejné podpoře.

Zákaz uvedený v § 2 odst. 1 zákona o veřejné podpoře se uplatňuje tam, kde je narušena hospodářská soutěž nebo hrozí její narušení, bez ohledu na výši veřejné podpory, pokud může být veřejnou podporou dotčen obchod mezi Českou republikou a členskými státy Evropské unie. Veřejná podpora se dotýká obchodu i v případě, když se jedná o jakkoliv malou výši veřejné podpory, pokud je na relevantním trhu silná konkurence. Podle rozhodnutí Evropského soudního dvora (C-142/87 *Belgie v. Komise*) není vyloučeno, že obchod může

být dotčen v případě poskytnutí relativně malé výše veřejné podpory nebo poskytnutí veřejné podpory relativně malé společnosti, podnikající v sektoru, pro který je charakteristická silná konkurence a vážné strukturální problémy, jakým je ocelářský průmysl.

Jelikož dále prominutí daňového příslušenství není účelovou podporou, tj. neexistuje přímá vazba mezi podporou a financovanou činností, jako je tomu např. u investiční podpory, podpory na ochranu životního prostředí, výzkum a vývoj, vzdělávání či zaměstnanost, je třeba podporu posuzovat jako podporu v ocelářském průmyslu v souladu se zněním Rámce.

Dle čl. 2 Rámce lze v ocelářském průmyslu považovat za slučitelnou pouze podporu, která je určená na částečné uzavření podnikatelského subjektu nebo pro financování ukončení všech činností spojených s výrobou oceli v podnicích, které jsou nejméně schopné konkurence, a to při splnění podmínek dále definovaných v Rámci.

Vzhledem k tomu, že posuzovaná podpora formou prominutí penále nemá charakter žádné z uvedených podpor, na něž se vztahuje výjimka ze zákazu veřejné podpory, rozhodl Úřad tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí.

VII. Závěr

Dne 21.5.2003 bylo účastníkovi řízení doručeno vyrozumění o možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí, případně navrhnout jeho doplnění. Tohoto práva účastník řízení ve stanovené lhůtě nevyužil.

Poučení o opravném prostředku:

Proti tomuto rozhodnutí v souladu s § 6 odst. 5 zákona o veřejné podpoře nelze podat rozklad.

Ing. Josef Bednář
předseda Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže

Obdrží:

Ministerstvo financí České republiky
Letenská 15
118 10 Praha 1